

کانش بەرهەمیین

نثیسکار و دیروک نفیس

ئەنور ماشی؟

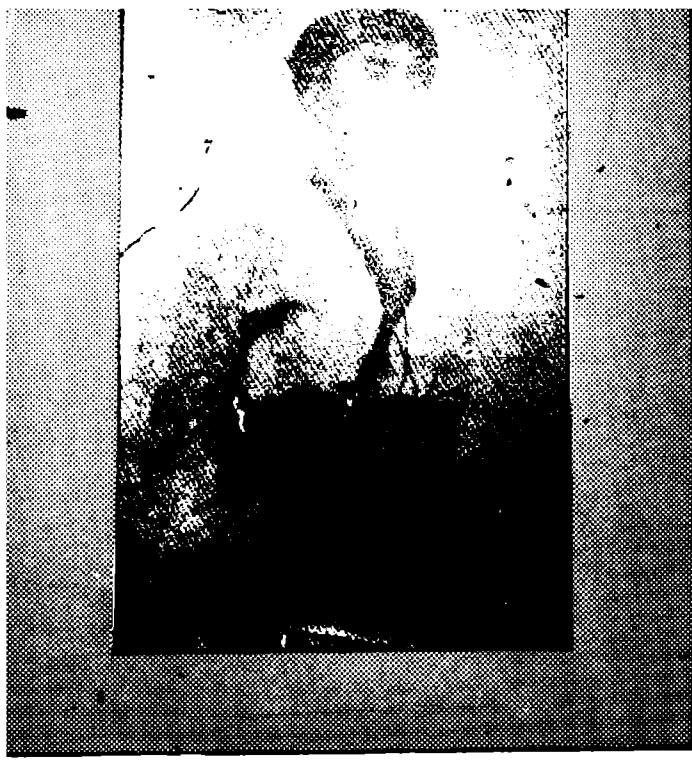
بەلۇپسىسى ئ. دەھىھىز دەرخان
ئەنۋەتەمىلى ئەھىپىت ئەتىپى ئەكىنچىلىكىتى

ئەنور، ئان لاوى چىا (بەرنافىي وى بۇ) بىلا مە را كېشاند ووب پا سق خەم وو كەسەر ئەم بىدا كىن، وە يۈرسەلە داهات يېشىمە، كۆلەم ل بىي وى بىگەرن، بىزانن ج بەرھەم چاپ بۇونە، ج دەستىپىس مانە؟

نافىي مەلا ئەنور جارەكىي بە دەگۈفارىي هاوارىي دەرىباس بۇو^(۱) د وى هەزىمارىي دە هەزىانتان ھەلبەستىك ب سەرنەپسىيا (بەيتا كەويى)، بەلاڭ كىرىپو سى پەرچە ھەلبەست د رۇناھىيى دە چاپ كىرنە: سەربەست^(۲)، بىرسا من ز خۇھەدى^(۳) وو جەواب ز خۇھەدى^(۴) وو د هەزىمارا ۱۲ دوازدا دە ئەپ دابۇون ناسىن، كۆمەلا ئەنور ل گۈندى مائىي، دۆر ھېلا ئامىدى، سالا ۱۹۱۳ ياشاتى دنیاپى، زېنمالەكاكا تۈلى وو وىزىه پەرەورە. خۇھەندا خۇھە ل بىر دەستىن مەلاتىن بىاپ وو دەنگ ل دەتكىي، زاخۇر، ئامىتىي بە وو تەرىيلى خەلاس دكە، ب خۇھە، دېھ مەلا وو ز بىل مەذىن تۈل مامۇستا ئەنور مائى ئەفسەكە نىشتىان پەرەورى ب فەقىن خۇھە دە بەردەدە^(۵) وو وانا هېنى ئالىف ئىلا لاتىپى كوردى دكە.

بۇزىنامە ئەپسەيا كوردى زېزىدا دەركەتنى وو ھەبا نەپەزىلە كە مەزن لىسى بە وو شىرىءە د مىزوپىا گەلە كوردى دا، چى لۇرىغانلىن چاھەمەن دەركەتنە وو دەر دەكتەن سەرچاھە گۈران بەها نەزى خەنندە ئەقانان را وو ب تايىقى ئەتىگەر ئەقانان را. گۈفارا رۇناھىيى با^(۶) رەحىملىقى جەلادەت بەدرخان، يەك ژ گۈفارىن ئېلىپ با د دېرۆكە رۇزىنامە ئەپسەيا كوردى دە. ئەم دەجەمكى دەن دەنگىزلىكىن سەر وى، لى دەقىر دە ئەم دخوازان ب كۈرقى ل سەر ئەپسەكار وو دېرۆك ئەن ئەنور سەن ب پەيپان وو مەبەستا مە ئەمە كۆ ئەم ب بەرىپىاري را وەست بەرامبەر كەلەپورا ئەتەۋەنى وو رەھۋە ئېلىپ خۇھە بىانىن وو وانا بىانىن.

د داوابا سالا ۱۹۸۳ ياشەم نېزىكىي ھەفتەكى ل پەرتوكخانان ئەستىپى كوردى ل پاربىسى مىزوپىل گۈفارا رۇناھىيى بۇون، ب ئەشقە كە مەزن مە روپەلەن وى د خۇھەندەن، لە وارا يەكمەن جار بۇھەمە ۲۸ هەزىمارىن وى كەتپۇن دەست مە. گەڭا ئەم گەپىشىن روپەلەن ۱۰-۱۱ ئەزىمارا ۱۲، لىستا بەرھەمەن مەلا

رُوگارا بِرهمنان ز و کا زنداران دژواره ، ساخته.

پارانیا بِرهمنان ل سر خاکا کوردستانی هاتنه‌هاندن ، زنگه زوان ره ، زن خوده‌دی وان ره پر جاران یەدلوغان برویه . نم باوه ر ناکین ل دیابی ق میله‌ت وا بِرهمنان نشیکارین وان قده‌تنه کری بن ، شموناندی بن وکه مه کوردا . لی ته‌تی هر تشق پیوسته نم فرسنه‌ندی بِرندن : بشیش ، ورگریش ، بکلین ، بلیمیت وو رهوشن بیرین خوه بناشین ، بناسین ، پاریز وو روزب رُوگارا هبوبونا خوه دمولمه‌ند بکن ب شاکار بِرهمنا .

قشر :

- (۱) بِرهمنان هولارا پرزاهمی ، لی د بهکن نیسانی ۱۵ ، سالا ۱۹۸۲ دا دهرکدت ل شامن . عرمدی وو بِریسازی وی : میر جملادعت عالی بِدرخان برو ، شیره کی گشی گزفار هر معنی جاره‌کن دهرکدت هولارا (۲۸) پا له دلوقی د لادرلا (۱۹۸۰) دهرکدت .
- (۲) پتر : هولار ، هولارا (۵۲) پا (۲۰) پا کافرلارا باشتن ، ۱۹۸۳ ، برویل . (۷)
- (۳) پرزاهمی ، هولارا ۱۲ با ، لی لادری ، ۱۹۸۴ ، برویل (۱۱) .
- (۴) پرزاهمی ، هولارا (۱۶) پا لی تیمسن ، ۱۹۸۴ ، برویل (۱۰-۸) .
- (۵) پتر : علیمسنا سریسته ، پرزاهمی ، هولارا (۱۷) .
- (۶) ۱ - مجازمه ل سر کوردان ل چنی ، بەندان ، ۱۹۵۹ ، (ب عرهه) .
- کورد ل بەندان ، موصل ، ۱۹۹۰ ، (ب عرهه) .
- (۷) دکھر کەمال مزهمر ل محمد ، میلر ، کوره باشکی زاتی میلری کورد وو میلر . بەندان ، ۱۹۸۳ ، بروب ۱۷۹ . مه گزینن دکھر ورگرالاند سر کورماجبا نورین .
- (۸) پرزاهمی ، هولارا (۱۷) پا لی لادری ، ۱۹۸۴ ، بروب (۱۱) .
- (۹) پتر : هارگاری ، ۱۹۸۴-۷-۱۹ ، بروب (۱۰) .
- (۱۰) تاما مزهمر مانی ، تیکیه که نور ل لزلی تیکیه ، پرزاهمی نوری ، هولارا (۱۰۷) ، تیمز ، ۱۹۸۶ ، بروب (۸۷) .
- (۱۱) پتر : تیکیه باتکری ، بروب (۹۷-۸۷) .

ههبا سالا ۱۹۴۳ يا ، نم دزانین کو نهودلاتی دکه ، پشی وی دمی وک ز زیدران تی زانین کو نهودتف ژانا رۆژنامه‌فان دبه ، بەند ، گۆتاران ب کوردى ، عەرەبی دنیسبیه ، بايه‌خەکە مەزن دبه پرسین دیروکى ، دو بِرهمنان ھیزا د وی باهنى ده ب زمانی عەرەبی زمه ره دەبله^(۱) . دیروک نشیسی مەزن دوکتۆر کەمال ئەحمد مزهمر چالاکیا میلر نشیسیا نهونر مانی ب ف جورەنی دنرخینه : نهونر مانی يەکه ژوان سەربازین که ب دلسۆزی هاتیه مەبданا میلر نشیسیا کوردى^(۷) . نهونر مانی خوده‌دی تەخلیت بەھرە برو ، نهود سەربازی کی نه ناسە دواری هەلبەست قان دا ، وک ژپرزاهمی تی زانین ، گافا تەمعنی وی سی و سی ۳۳ سال بروون . د سائین سی وو چەل دا ژبابەلیسکا ییستان ، دەما برایش بەدرخابا جەلادەت وو کامیران سەر گۆنەندیا رۆژنامەفانیا کوردى (د کورماجبا نورین دا) دکشاندن ، وی هەبامی هەزان نهونر مانی ئى پەروپەن هەمارەکە پرزاهمی دەحملیت ب لیسا هن بِرهمنان خوه ، نم ئى وانا راپەرى خوەندەفانان دکن :

- ۱ - دیاريا لاوان . پەند وو شیرەت ل سەر ژانا جیفاکى وو وەلات پارىزى .
- ۲ - کنیا گرگورى ، ب نافى ، دەبلانەکا سەپى ، ورگەراندیه کوردى .
- ۳ - مولویودەکە کوردى ، مەنزۇوم
- ۴ - تەرنەپەلەکە (کنیەکە) مەتلۇكىن کوردى ، قەدرى (۲۰۰۰) مەتلۇك تى دەنە .

- ۵ - تەرتەپەلەکە پاوهرى ، مەنزۇوم
- ۶ - دیوانا مەلا نهونر ، شېرىن وەلاتن ، هەپان وو وەسف^(۸) نەف لیسا خەم وو کەسەر زمه ره پەبدان کرن . قابه پەتىزى چەل سال د سەر ره بەوتەن وو خەمەسى وی ۲۱ سالن (سالا ۱۹۶۳ چۈرپەمەنی) سەپارەدە تاخا کوردستانی برویه وو چاقىن مە ب بِرهمنان چاپکى نەكتە . لى پەزىشقا هاوارى ب سەر دە بد خەبرى دەدە مە . کو پارانیا ھەلبەستىن هۆزان هەندا بونە وو ھەئىش شەرتاندن ، ھەروەھا چەند پەرچە ھەلبەست ب دەست مامۇستا جەمال سەلان دە ماھە^(۹) زۆر مخابن نەڭگەر نەنجام وو چەتكۈز ، بە ۱

ھەن برویه کى دن ژچالاکیا رەحەمەن نەنور مانی زمه ره تى ناسىن ، وی دلسۆزى باش زان برو بايەخا بِرهمنان بِرهەنەف نەکری ، بىن ماينە د پاش دیوارىن قەھەنی دا ، نەو ب خوه کارەکى مەزن دکه : «گەلەك نشیسی ل سەر نیزىدیا نشیبەنە وو گەلەك ئى كۆم كرەن ، بەلىي خابن نەگەھىشت ھەمیا بەلاف كەمت وو هەتا دووماھى ل دوو نەف بېجىت»^(۱۰) .

نەو دەستى خوه دايىرە نېتىنن تولا تىزىدىيان ، ھەن بىلگەنن بەقىزى ئى وی تۆلى ، پشى مرنا وی پابەرى خوه نەلخانان دېن . ھەلبەست لان تاما مزهمر مانی هن تېكشىن (مەتىن) نو زەممەغا رەمش وو «جلوی» بەلاف دکه^(۱۱) وو مە دناسىن بەن مەۋادىن وان لەسىرىن نەرجىن .